

γοῦν, καὶ ἡ ἀξίει πάντων τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μέριμνα ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ ἔθνους, εἶναι τραχὺν τεκμήριον τῆς ἀληθείας ταύτης. Οἱ πλούσιοι, οἱ φροντίζοντες ἢ ἀποκαταστήσωσι κληρονόμον τὴν πατρίδα καὶ μεριμνᾶ ὑπὲρ αὐτῆς. Ἐν ἄλλοτε ἐτυραννοῦμεθα παρ' ἀλλοφύλων, καὶ παρὰ τῆς ἀμαθίας, παντὸς βιβδίου βιβδιστοῦ, ἐναρκώθημεν, καὶ ἐπεριφερόμεθα, ὡς τινες ξένοι εἶπαν περὶ ἡμῶν, περὶ τὰ ἀγλαὰ ἰδρύματα τῶν προπατόρων, ἀρβύτιδες καὶ ἀμέριμοι, σήμερον ὅμως ἡ θεία Πρόνοια ἀνεξίτητος τὸ ἀσβεστον φῶς, καὶ ὡς εἰς ἡμέραν ἀναστάσεως συγχιρῶμεθα ἀλλήλους, ὅτι ἀναγέρθη χάριν ἡμῶν ἡ περιπόθετος ἐλευθερία, τῆς ὑποκείμενον τοῦ ὄνομα ἤκουον οἱ τυραννισμένοι πατέρες ἡμῶν.

Δ. Γ. ΠΑΣΠΑΤΗΣ.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΟΛΟΜΒΟΣ.

— 000 —

Ἐν τοῖς φιλολογίαις 187 καὶ 188 ἀνηγγέλια ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ ἐν Μελάνη σχολάρχου Κ. Γ. Αρσιόπου προσηγῆ δημοσίευσιν τοῦ βίου τοῦ Κολόμβου, καὶ εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀξιολογότητος τοῦ πνεύματος ἐξεδώκαμεν καὶ περὶ αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ.

Τὸν βίον τοῦτον δημοσιεύθηκα ἐσχάτως ἀνεγνωρίμεν μετὰ πολλῆς εὐχαριστίας, θαυμάσιας καὶ πάλιν τὴν μεγαλοφυΐαν καὶ τὴν καρτερίαν τοῦ ἀνδρός, εἰς τὴν ἀνεκτίτην τοῦ ὅπου ἐπιμονὴν οφείλομεν τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἄλλου ἡμικυρίου.

Ὁ Κ. Αρσιόπου, πρὸς ἃν ἐμολογοῦμεν πολλὰς τὰς χάριτας, ἐπλοῦσαι καὶ διὰ πέντε εἰκόνας τὸ σύγγραμμα, ὡς παραθέτοντες ἐν αὐτῇ συμπαραθέτομεν καὶ τὸ κεφάλαιον τὸ περὶ τῆς ἐν Ἰμαίῳ πολυχρονίου διατριβῆς τοῦ Κολόμβου, ὡς καταδεικνύον τὰς ἀκριδέστερας πεποιθήσεις, καὶ τὸ ἀπὸ μῆτον νοῦ χαρακτηρὸς τοῦ.

ΔΙΑΠΛΟΥΣ ΕΙΣ ΙΑΜΑΙΚΗΝ. 1503.

— 000 —

Ἡ Τέλη ἦσαν τοῦ Ἀπριλίου μηνός καὶ ἡ νύξ τῆς ἁγίας ἡμέρας τοῦ Πάσχα, ὅτε ὁ Κολόμβος ἐν εὐομακί τῆς ἁγίας Τριάδος ἔδωκε τὴν διατάξιν τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ Βαρκελώνης. Αἱ ἀπειροὶ βλάβαι, ἡ ἀποδεκάτωσις τοῦ πληρώματος καὶ ἡ ἔλλειψις τῶν ζωοτροφῶν τὸν ἠνάγκασαν νὰ πλεύσῃ πρὸς τὴν Ἰσπανίαν. Ἀνάγκη δὲ ἦτο, πρὶν οἰκιστροφῆσαι πρὸς ταύτην τὴν νῆσον, νὰ παρεκτραπῇ τῆς ὁδοῦ ἰ-

κανῶς πρὸς Λ, ἵνα μὴ ἐμπέσῃ εἰς τὰ βεῦματα, καὶ αὕτω παρεκτραπῇ πολὺ μακρὰν τοῦ λιμένος, εἰς ἃν ἔτεινον τὰ πλοῖα. Οἱ προβάται καὶ οἱ ναῦται, αἵτινες τὴν ναυτιλίαν τῶν θαλάσσιων τούτων δὲν ἐσπούδασαν διὰ τοῦ ἐμπείρου καὶ ὀξυδερκοῦς ὄμματός τοῦ Ναυάρχου, ὁρῶντες αὐτὸν πορευόμενον πρὸς Λ, ἐνόμισαν ὅτι ἤθελε κατ' εἰθεῖαν νὰ ἐπκνέλθῃ εἰς Ἰσπανίαν. Γογγυσμαὶ ἀμέσως ἐξεβρόχθησαν, παρεκπονομένων ἀπάντων ἐπὶ τῷ παραλογισμῷ τοῦ ὅτι ἐπιχειρεῖ ταυτοῦτον μακρὸν πλοῦν μετὰ πλοίων ἐσπερημένων ἐφοδίων καὶ διεσθικμένων ὑπὸ τῶν τρικυμιῶν. Πρὸς πάντας τοὺς γογγυσμοὺς τούτους ὁ Ναύαρχος ἀντέταξεν ἀπόλυτον σιγὴν ἤθελε νὰ τηρήσῃ τὸ μυστικὸν τοῦ διαπλευμένου δρόμου, διότι ἀπ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀπειροὶ ταχοδιῶνται ἐσπεύον ἐπὶ τὰ βεῦματα αὐτοῦ.

Ἡ καθ' ὅσον ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν μίαν τῶν ὁλοκλήρων εἰς Πουερτοβέλλον, διότι ταυτοῦτον εἶχε φθῆρη, ὥστε ἐδέχθη νὰ παρεκτρέψῃ τὴν εἰς τὸν περικύριον πλοῦν διατήρησιν τῆς. Πλησίον δὲ τῆς Κούβας ὑπέστησαν νέαν τρικυμίαν τοσοῦτον ἀγρίαν, ὥστε τὰ πλοῖα ὠθούμενα μηχανῶδες ὑπὸ τῶν κυμάτων συνεκρούσθησαν πρὸς ἄλληλα, καὶ μόνον ὡς ἐκ θαύματος δὲν κατεποντίσθησαν ἀμφοτέρω εἰς τὸν πυθμῆνα τῆς θαλάσσης. Εἰς τοιαύτην δὲ κατάστασιν ἔφραγεν αὐτὰ ἡ ἀγέκρουσις, ὥστε ἡ Κολόμβος θαλασσομαχίσεως μέχρι τοῦ ἰκρωτηρίου Κρούζ, καὶ ἀπογνοῦς τὸ νὰ ὀδηγήσῃ τὸν στολισκὸν τοῦ εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ἤρξατο ἀναζητῶν ἀσφαλῆ τινα λιμένα ἐν τῇ νήσῳ Ἰμαίῳ. Τὴν 24 Ἰουνίου εὑρεν αὐτὸν εἰς ἃν ἐγκαθωρίσθη δούς αὐτῷ καὶ τὸ ὄνομα Ἀγιῆς Ἀγίας Λόξης (Puerto San-Elucia).

Ἡ ἀπειρία δὲ ὁ Κολόμβος περὶ τῆς ἐπικυμῆσεως τοῦ πλοῦ μετὰ πλοίων καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λιμένι κινδυνεύοντων ἠνοήτως, προσώκειλεν αὐτὰ εἰς ἀπόστασιν βολῆς τῆς ἀπὸ τῆς ἀκτῆς καὶ συνέθετε πλευρὸν πρὸς πλευρὸν, πληρωθέντα ἀμέσως σχεδὸν ὕδατος. Καλύβαι καλαμίσταγοι ἀνγκιέρθησαν κατὰ τὴν πρόμην καὶ πρόωρον εἰς προρύχζιν τοῦ πληρώματος, τὰ δὲ πλοῖα διατέθησαν εἰς τὴν καλλιωτέραν πρὸς ἄμυναν κατὰ τῶν. Οὕτως ὀχυρωθεὶς ἐν τῇ θαλάσῃ ὁ Κολόμβος ἐστοχάσθη ὅτι εἶναι εἰς θέσιν ἢ ἀποκρούσῃ αἰφνιδίαν τῶν Ἰνδῶν προσβολῆν, καὶ συγχρόνως ἐσκέρθη ὅτι ἐν ὅτῳ οἱ ναῦται εὐρίσκονται ἐντὸς τῶν πλοίων εὐκόλον ἦτο νὰ τοὺς διατηρῇ εὐπειθεῖς. Τούτου ἐντικα ἀπεγορεύθη βριτώσῃ ἢ εἰς τὴν ἑρῶν αὐτῶν ἔξοδος ἀνευ ἀδείας ἀυστηρόταται διαταγαὶ ἐδόθησαν πρὸς ἀποφυγὴν πάντες μετὰ τῶν ἰθαγενῶν ἔριδος. αἵτινες ἤρχοντο σφοδρὸν κομίζοντας ζωοτροφίας διότι ὁ ἐλάχιστος διαπληκτισμὸς τῶν αὐτῶν νὰ ἐπενέγκῃ ἐχθροπραξίας ἀποδαινοίσεως πρὸς ὄλεθρον τῶν ἐν ἡ θέσει ἐπίσκοπον. Δύο ἐπιστάται διορίσθησαν ἵνα κινωρίσωσι τὸ μετὰ τῶν Ἰνδῶν ἐμπόριον αἰ δι' ἀνταλλαγῆς λαμβανόμενα ζωοτροφία διενέμονται ἐξίσου εἰς τὸ πλῆρωμα. Ἐπειδὴ δὲ αἰ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν περὶ Ἰνδῶν εὐρισκόμενα τροφὰ ἐμῆλλον μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐξαντληθῶσιν, ὁ Διέργος μετὰ τοῦ συνήθους αὐτῷ ζήλου καὶ τῆς ἀφοβίας